

ŁÓDŹ PAMIĘĆ – NAUKA – IDEOLOGIA

26 – 28 MARCA 2025

26.03 – Pierwszy dzień konferencji

Miejsce obrad: Sala Rady Wydziału – Kamińskiego 27a, I piętro

16:00 – 16:30 Otwarcie konferencji

16:30 – 18:30 Historia Łodzi jako problem badawczy – podejście multidyscyplinarne

Kamil Śmiechowski (*Uniwersytet Łódzki*): Niewykorzystane możliwości? Białe plamy w historii regionalnej ośrodków przemysłowych na ziemiach polskich, ze szczególnym uwzględnieniem Łodzi

Agata Zysiak (*Universität Wien/Uniwersytet Łódzki*): Wschód/Zachód, Lokalne/Globalne, Centrum/Peryferia: czy Łódź jest zawsze w tym samym miejscu?

Marta Madejska (*Stowarzyszenie TOPOGRAFIE*): Historie mówione jako metoda badawcza i praktyka życiowa. Na przykładzie działalności Stowarzyszenia Topografie i Cyfrowego Archiwum Łodzian Miastograf

Moderacja: **Andrzej Czyżewski** (*Instytut Studiów Politycznych PAN/Centrum Jerzego Giedroycia UŁ*)

19:30 – Kolacja dla uczestników konferencji

Restauracja „Imber”, ul. Piotrkowska 43

27.03 – Drugi dzień konferencji

Miejsce obrad: Sala 204 – Kamińskiego 27a, II piętro

09:30 – 11:30 Pamięci peryferyjne?

Krystyna Radziszewska (*Uniwersytet Łódzki*): Łódzkie żydowskie Księgi Pamięci (Księgi Yitzkor).

Rekonesans badawczy

Monika Kucner (*Uniwersytet Łódzki*): Niemiecka prasa łódzka jako czynnik tworzący pamięć historyczną miasta

Dariusz Dekiert (*Uniwersytet Łódzki*): Prasa żydowska jako czynnik współtworzący tożsamość miasta

Moderacja: **Ewa Wiatr** (*Centrum Badań Żydowskich UŁ*)

11:30 – 12:00 Przerwa kawowa

12:00–14:00 Wokół instytucji i środowisk

Bartosz Górecki (*Archiwum Państwowe w Łodzi*): Synergia nieoczywista. Archiwista czy historyk?

Archiwum Państwowe w Łodzi w nurcie badań naukowych w XX wieku

Adam Sitarek (*Centrum Badań Żydowskich UŁ*): Środowisko badaczy Łodzi żydowskiej do 1939 r.

Matthias Barelkowski (*Berlin*): Pamięć niemieckich „wypędzonych” i publikacje Petera E. Nasarskiego (1914–2011) i Oskara Kossmanna (1904–1998)

Moderacja: **Marta Sikorska** (*Uniwersytet Łódzki*)

14:00 – 15:00 Przerwa obiadowa

15:00 – 17:00 Łódź oczami niemieckich i żydowskich mieszkańców

Heidi Hein-Kircher (*Martin Opitz Bibliothek/Ruhr-Universität Bochum*): Adolf Eichler (1877–1945) i pamięć niemiecka w wersji volkistowsko-narodowej

Hans-Jürgen Bömelburg (*Justus-Liebig-Universität Gießen*): Pamięć niemieckich socjalistów z DSAP: Otto Heike (1901–1990), Georg W. Strobel (1923–2010) i inni

Natalia Aleksiu (*University of Florida/Centrum Badań Żydowskich UŁ*): Filip Friedman jako pionier historiografii Żydów w Łodzi

Moderacja: **Andreas Lawaty** (*Lüneburg*)

ŁÓDŹ PAMIĘĆ – NAUKA – IDEOLOGIA

26 – 28 MARCA 2025

18:30 – Spotkanie autorskie z prof. dr **Hansem-Jürgenem Bömelburgiem** (*Justus-Liebig-Universität Gießen*)
wokół jego nowej książki

Łódź – historia wielokulturowego miasta przemysłowego w XX w.
Biblioteka Wolności, plac Wolności 4

Prowadzenie: **Andrzej Czyżewski** (*Instytut Studiów Politycznych PAN/Centrum Jerzego Giedroycia UŁ*) i
Laura Clarissa Loew (*Justus-Liebig-Universität Gießen*)

28.03 – Trzeci dzień konferencji

Miejsce obrad: Sala Rady Wydziału– Kamińskiego 27a, I piętro

09:30 – 11:30 „Czerwona” Łódź

Rafał Stobiecki (*Uniwersytet Łódzki*): Gryzelda Missalowa (1901–1978) i jej wizja historii Łodzi przemysłowej
Sławomir M. Nowinowski (*Uniwersytet Łódzki*): Wkład Pawła Korca w kształtowanie obrazu Łodzi przełomu XIX i XX w.

Kamil Piskala (*Uniwersytet Łódzki*): Z dziejów „Czerwonej Łodzi”. *Barbara Wachowska (1929–2005) i badania nad historią łódzkiego ruchu robotniczego*

Moderacja: **Jolanta Kolbuszewska** (*Uniwersytet Łódzki*)

11:30 – 12:00 Przerwa kawowa

12:00 – 14:00 Łódź – portret nieoczywisty

Jolanta Kolbuszewska (*Uniwersytet Łódzki*): Anna Rynkowska i jej monografia ulicy Piotrkowskiej

Andreas Lawaty (*Lüneburg*): Karl Dedecius – łodzermensch na emigracji

Andrzej Kobak (*Uniwersytet Łódzki*): Tadeusz Bojanowski i historiografia Łódzka lat 80. XX w.

Moderacja: **Krzysztof Lesiakowski** (*Uniwersytet Łódzki*)

14:00 – 15:00 Przerwa obiadowa

15:00 – 17:00 Łódź – między historią i pamięcią

Jarosław Kita (*Uniwersytet Łódzki*): Rocznik Łódzki – czasopismo i środowisko

Michał Turski (*Centrum Badań Historycznych PAN w Berlinie*): „Umiejętnie unika sądów o nacjonalistycznym zabarwieniu”. Mirosław Cygański (1925–2016) i badania nad niemiecką okupacją Łodzi w latach 1939–1945

Andrzej Czyżewski (*Instytut Studiów Politycznych PAN/Centrum Jerzego Giedroycia UŁ*): Historia niechciana – badania nad łódzkim gettem w okresie PRL

17:00 – 17:30 Podsumowanie i zakończenie obrad

Źródło zdjęcia: NAC, domena publiczna.